

Datum
2024-01-24

Diarienummer
KS-2023/1698

Handläggare
Mona Birgetz
Mona.birgetz@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Utredning om möjlighet och konsekvenser av att införa språkkompetensutveckling inom förskola och äldreomsorg

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Utredning om möjlighet och konsekvenser av att införa språkkompetensutveckling inom förskola och äldreomsorg, bilaga 1, till kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 24 januari 2024, godkänns.
2. Utredningsuppdraget som gavs i Huddinge kommuns Mål och budget 2023, fastställd av kommunfullmäktige den 12 december 2022 § 8, ska anses utfört.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har i Mål och budget 2023 getts i uppdrag att utreda möjlighet och konsekvenser av att införa språkkompetensutveckling inom förskola och äldreomsorg. Utredningen har genomförts under hösten 2023.

Utredningen konstaterar att det finns flera risker med kommunens nuvarande situation där många medarbetare har otillräckliga kunskaper i svenska. Det handlar bland annat om rättssäkerhet för barn och brukare. Alla barn ska ges möjlighet att lära sig svenska i förskolan för att ha bättre förutsättningar att klara av skolan och livet och alla äldre ska ges rätt vård och omsorg under sin sista tid i livet. Det innebär också risker i arbetsmiljön om det finns otillräckliga kunskaper i svenska på arbetsplatserna.

Analysen av möjliga handlingsalternativ framåt har utgått från tre scenarier med olika grad av ekonomiska konsekvenser. Utredningen lämnar slutligen ett antal rekommendationer för Huddinge kommun i det vidare arbetet att införa språkkompetensutveckling.

Kommunstyrelsens förvaltning föreslår att utredningen om möjlighet och konsekvenser av att införa språkkompetensutveckling inom förskola och äldreomsorg godkänns samt att utredningsuppdraget som gavs i Huddinge kommuns Mål och budget 2023 ska anses utfört.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Kommunstyrelsen har i Mål och budget 2023 getts i uppdrag att utreda möjlighet och konsekvenser av att införa språkkompetensutveckling inom förskola och äldreomsorg. Utredningen har genomförts under hösten 2023.

Utredningen ska identifiera tidigare insatser för att öka språkkompetensen och vad dessa insatser har lett till samt att identifiera framtida behov av kompetens inom olika språk i verksamheterna.

Slutligen ska utredningen ge rekommendationer för hur kommunens behov av kompetens i olika språk kan tillgodoses i verksamheterna.

Utredningens mål och syfte

Utredningens syfte är att leverera följande:

- Utreda möjlighet och konsekvenser av att införa språkkompetensutveckling i svenska inom förskola och äldreomsorg.
- Kartlägga språkkompetensen i svenska inom förskola och äldreomsorg.
- Identifiera tidigare insatser för att öka språkkompetensen och vad dessa insatser har lett till.
- Redogöra för ekonomiska konsekvenser av införande av språkkompetensutveckling.
- Ge rekommendationer för kommunens fortsatta arbete med språkkompetensutveckling.

Genomförande

Utredningen genomfördes av Governo AB under hösten 2023. För att förankra utredningen i Huddinge kommun formerades en arbetsgrupp och en styrgrupp.

I utredningen har intervjuer genomförts med nyckelpersoner inom Huddinge kommuns förskola och vård- och omsorgsverksamhet. Därtill har dokumentstudier och en enkätundersökning genomförts. För att förankra nulägesbilden av språkkompetens i kommunen hölls en workshop med ett 10-tal deltagare från förskola, äldreomsorg och fackliga organisationer. I utredningen har även en översiktlig omvärldsanalys gjorts kring hur några andra kommuner arbetar med språkkompetensutveckling.

Utredningens slutsatser och rekommendationer

Utredningen konstaterar att det finns flera risker med kommunens nuvarande situation där många medarbetare har otillräckliga kunskaper i svenska. Det handlar bland annat om följande:

För arbetsmiljön kan missförstånd skapa irritation och konflikter mellan medarbetare, eller medarbetare och chefer. I vardagen innebär språkbristerna snedbelastning i arbetsfördelning, något som innebär mindre effektivt resursutnyttjande och på längre sikt kan bli en grogrund för vi-och-dem-känslor på arbetsplatsen.

Datum
2024-01-24

Diarienummer
KS-2023/1698

För barn och brukare handlar språkbristerna ytterst om rättssäkerhet. Alla barn ska ges möjlighet att lära sig svenska i förskolan för att ha bättre förutsättningar att klara av skolan och livet och alla äldre ska ges rätt vård och omsorg under sin sista tid i livet.

Analysen av möjliga handlingsalternativ framåt har utgått från tre scenarier med olika grad av ekonomiska konsekvenser

Scenario 1: Fortsätt på nuvarande nivå.

Scenario 2: Satsa mer, men inom ramen för kostnadsneutralitet.

Scenario 3: Satsa mer, och acceptera att kostnaderna kan behöva öka.

Utredningen ger avslutningsvis kommunen nedanstående rekommendationer för fortsatt arbete med att införa språkkompetensutveckling.

- Samla insatser för hela kommunen.
- Komplettera med särskilda insatser för verksamhetens behov.
- Utveckla kommunens interna och externa samverkan kring språkutveckling.
- Förtydliga krav och förväntningar inför och under pågående anställning.
- Undersök möjligheterna till att nyttja digitala verktyg.
- Ha en löpande dialog med de fackliga organisationerna.
- Säkerställ att insatser följs upp och utvärderas.
- Håll i och håll ut!

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelsen har i Mål och budget 2023 getts i uppdrag att utreda möjlighet och konsekvenser av att införa språkkompetensutveckling inom förskola och äldreomsorg. Utredningen har genomförts av Governo AB under hösten 2023.

Kommunstyrelsens förvaltning delar utredningens synpunkter gällande att det finns flera risker med kommunens nuvarande situation där många medarbetare har otillräckliga kunskaper i svenska. Kommunstyrelsens förvaltning anser att kommunen behöver vidta flera olika insatser för att öka språkkunskapen både på kort och lång sikt.

Förvaltningen har för avsikt att genomföra insatser som på kort sikt kan vara att bilda en gemensam arbetsgrupp där deltagare från HR, förskolan och äldreomsorgen deltar. Arbeta med att värdera effekterna av genomförda utbildningsinsatser och utarbeta en plan för att samordna framtida gemensamma utbildningsinsatser genomförs i arbetsgruppen. Olika finansieringsmöjligheter undersöks, till exempel att använda de medel som kommunen får från Omställningsfonden och genom att ansöka om statliga bidrag.

En modell för språktester vid nyrekrytering föreslås tas fram. I de fall där kandidaten uppfyller övriga krav för tjänsten men där bristande språkkompetens identifieras ska individuella insatser planeras och genomföras. Målet är att den nya medarbetaren under sin första anställningstid ska utveckla sina språkkunskaper så att de fyller kommunens krav och verksamheternas behov.

Datum
2024-01-24

Diarienummer
KS-2023/1698

På längre sikt behöver en plan för språkkompetensutveckling, till exempel utbildningar som vänder sig till olika tjänstegrupper, tas fram och utökas med utvidgade utbildningsplaner.

Insatser på kort sikt avses att genomföras under våren 2024. I inriktningsärendet 2024 redovisas eventuella förslag till kommande satsningar av språkkompetensutveckling med analys av såväl kommande kostnader som resurser för genomförande.

Kommunstyrelsens förvaltning föreslår att utredningen om möjlighet och konsekvenser av att införa språkkompetensutveckling inom förskola och äldreomsorg godkänns samt att utredningsuppdraget som gavs i Huddinge kommuns Mål och budget 2023 ska anses utfört.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslaget till beslut medför inga ekonomiska konsekvenser. Beslut om att arbeta aktivt att införa språkkompetensutveckling inom förskola och äldreomsorg ska i ett första steg genomföras inom befintlig budget.

Förslaget innebär inga juridiska konsekvenser för kommunen.

Camilla Broo
Kommundirektör

Torgny Hagelin
HR-direktör

Bilagor

Bilaga 1. Utredning om möjlighet och konsekvenser av att införa språkkompetensutveckling inom förskola och äldreomsorg

Beslutet ska skickas till

Vård- och omsorgsnämnden

Förskolenämnden